

Datum
2022-10-07
Vår referens
Jesper Bokefors
Förvaltningsjurist
jesper.bokefors@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Bidrag till kultur- och samlingslokaler för Sofielunds Folkets Hus Förening FRI-2022-1940

Sammanfattning

Fritidsförvaltningen ("förvaltningen") har sedan 2020 granskat Sofielunds Folkets Hus förening ("Föreningen") särskilt och rapporter har lämnats till fritidsnämnden ("nämnden") i april respektive december 2021.

Föreningen har under flera år ansökt om bidrag utifrån den bidragsmodell för Folkets Hus föreningar som nämnden beslutade om 2013. Nämnden beslutade i december 2021 att bifalla ansökan om bidrag till Föreningen för 2022 med villkoret att en representant från riksorganisationen Folkets Hus och Parker ("Riksorganisationen") skulle adjungeras till Föreningens styrelsemöten. Bidraget utbetalas i förväg varje kvartal av förvaltningens medarbetare. Bidraget för första kvartalet 2022 har utbetalats. Efter information om att ovan beskrivna villkor inte uppfyllts verkställde förvaltningen nämndens beslut genom att stoppa utbetalning av bidraget inför årets andra kvartal och något bidrag har därefter inte betalats ut. Förvaltningen menar att det saknas skäl för nämnden att ompröva tidigare fattat bidragsbeslut med uppställt villkor.

Förvaltningen har under 2022 utrett Föreningens situation och agerande under de senaste åren fram tills dags datum. Den sammantagna bilden är att Föreningens verksamhet inte utgör en god mötesplats för Malmös föreningsliv som är i behov av att hyra lokaler, vilket är ett grundläggande syfte med bidraget till Folkets Hus föreningar i Malmö. Eftersom Föreningen inte uppfyller det grundläggande syftet med bidraget är det förvaltningens uppfattning att Föreningen i dagsläget inte kvalificerar sig för bidraget. Den ansökan om bidrag som Föreningen inkommit med som avser bidrag för 2023 menar förvaltningen därför att nämnden ska avslå.

Förslag till beslut

Fritidsnämnden bekräftar fritidsförvaltningens beslut att stoppa utbetalning av 2022 års bidrag till Sofielunds Folkets Hus förening för kvartal två, tre och fyra. Bidraget för dessa kvartal kommer inte betalats ut, med anledning av att Sofielunds Folkets hus förening inte uppfyllt för bidraget samtliga uppställda villkor.

Fritidsnämnden avslår Sofielunds Folkets Hus förenings ansökan om bidrag för 2023 enligt bidragsmodellen, med anledning av att föreningen inte uppfyller bidragets grundläggande syfte.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse fritidsnämnden 221027
- Beslut 2021-04-28 § 63 fritidsnämnden
- Beslut 2021-12-15 § 199 fritidsnämnden
- Brev till fritidsnämndens presidium 2022-03-15
- Brev till förvaltningen från Föreningens ombud 2022-09-14
- Tjänsteskrivelse inför fritidsnämnden 2021-04-28
- Tjänsteskrivelse inför fritidsnämnden 2021-12-15
- Bidragsmodell för Folkets Hus föreningar

Beslutsplanering

Fritidsnämndens ordförandeberedning 2022-10-11

Fritidsnämndens Arbetsutskott 2022-10-20

Fritidsnämnden 2022-10-27

Beslutet skickas till

Styrelsen för Sofielunds Folkets Hus förening

Ärendet**Bakgrund**Övergripande beskrivning av ärendet

Föreningen har under flera år ansökt om bidrag utifrån den bidragsmodell som beskrivs vidare nedan. Nämnden har beslutat att utbetala bidrag utifrån bidragsmodellen. Beviljande av 2022 års bidrag villkorades, utöver bidragsmodellens ordinarie villkor, av att en representant från Riksorganisationen skulle adjungeras till Föreningens styrelsemöten. Föreningen har i närtid lämnat in ansökan om bidrag för 2023 enligt bidragsmodellen.

Det aktuella ärendet avser att behandla både frågan om utbetalningen av 2022 års bidrag samt beslut avseende 2023 års ansökta bidrag.

Bidragsmodellen för Folkets Hus föreningar

Fritidsnämnden beslutade 2013-04-18 om en bidragsmodell för Folkets Hus Föreningar ("bidragsmodellen") (se bifogat beslutsunderlag). Bidragsmodellen avser bidrag för kultur- och samlingslokaler och riktar sig till Folkets Hus föreningarna i Malmö, däribland Föreningen.

Bidragsmodellen är uppbyggd kring en grundläggande idé om att Folkets Hus är en bra mötesplats för allt föreningsliv som är aktivt i Malmö stad och är i behov av att hyra lokaler. Utöver detta grundläggande syfte uppställs ett flertal kriterier, däribland villkor på de föreningar som ska kunna beviljas bidrag.

Tidigare granskningar av Föreningen

Under hösten 2020 genomfördes en fördjupad granskning (se bifogat beslutsunderlag) av Föreningen efter att förvaltningen hade nåtts av information om ekonomiska svårigheter, skulder samt bristande ledning och styrning hos Föreningen. Granskningen presenterades för nämnden i april 2021. Granskningen visade på brister i ledning och styrning av ekonomi och

administration. Förvaltningen fick i uppdrag att följa upp Föreningens arbete under 2021.

I december 2021 lämnade förvaltningen en ny rapport till nämnden (se bifogat beslutsunderlag). Förvaltningen kunde då konstatera att Föreningens vidtagna åtgärder hade lett till förbättrad ledning och styrning av verksamheten, men att det inte var tillräckligt för att Föreningen skulle kunna anses vara en stabil och solid förening. Förvaltningen kunde också konstatera att Föreningen avviker i förhållande till övriga Folkets Hus föreningar i Malmö bland annat på så vis att samarbetet med Riksorganisationen, som kan ge stöd och kompetens i exempelvis arbetsgivarfrågor, fastighetsfrågor och ekonomi, är mer begränsat.

Förvaltningen kunde vidare konstatera att Föreningen inte uppfyllt alla villkor för bidraget och nämnden beslutade därför, efter förslag från förvaltningen, att Föreningen skulle återbetala den del av bidraget som relaterades till anställd personal, där felaktiga uppgifter lämnats till förvaltningen.

Bedömningen av 2022 års bidrag

Nämnden beslutade 2021-12-15 § 199 (se bifogat beslutsunderlag), med anledning av de brister som framkommit och som beskrivits i föregående avsnitt, att 2022 års bidrag till Föreningen skulle kompletteras med kravet att en representant från Riksorganisationen ska adjungeras till Föreningens styrelsemöten. På så vis skulle Föreningen få ett ökat stöd i olika frågor för att framöver kunna bedriva en bättre verksamhet. Beslutet expedierades till Föreningen 2022-12-21.

Ett arbete med att få in en representant från Riksorganisationen i enlighet med nämndens beslut påbörjades i början av 2022. Eva Karlsson och Magdalena Hasselquist från Riksorganisationen deltog på en ärendepunkt vid Föreningens styrelsemöte 2022-02-15 men något beslut togs då inte om att adjungera en representant till kommande styrelsemöten. Vidare dialog fördes 2022-03-01 kring frågan där det diskuterades hur det skulle kunna hanteras i praktiken. Under de efterföljande veckorna i mars rann dock de påbörjade samtalen ut i sanden, i samband med att Föreningen 2022-03-10 beslutade om att utträda ur Riksorganisationen. Föreningen hade redan dessförinnan, 2022-01-24 inträtt i en annan samorganisation, Bygdegårdarnas riksförbund ("Bygdegårdarna"). Föreningen har angett som skäl till att beslut fattades om att lämna Riksorganisationen att Riksorganisationen ska ha brutit i sina förpliktelser mot Föreningen genom oegentligheter. Förvaltningen har inte kunnat finna några belägg för att så har varit fallet.

När förvaltningen under mars fick kännedom om det inträffade verkställde förvaltningen nämndens tidigare fattade beslut om att endast bevilja bidrag under vissa givna villkor, på så vis att utbetalning av bidraget för kvartal två stoppades. Senare utbetalningar under året har också stoppats och Föreningen har således endast fått bidraget utbetalt för årets första kvartal.

Föreningen blev sedermera, innan Föreningen formellt utträtt ur Riksorganisationen, utesluten från Riksorganisationen. Anledning ska bero på ej betalda medlemsavgifter samt att ha misskrediterat Riksorganisationen i offentliga sammanhang, något förvaltningen fick information om i maj från verkställande direktören för Riksorganisationen.

Det är förvaltningens klara uppfattning att Föreningen redan vid dess utträde ur Riksorganisationen varit medveten om att detta innebär att Föreningen inte kommer kunna uppfylla det villkor som nämnden ställt för att bevilja 2022 års bidrag. Denna medvetenhet framgår bland annat av det brev (se bifogat beslutsunderlag) som Föreningen skickade till nämndens presidium 2022-03-15 där Föreningen bland annat ber nämnden att revidera tidigare

beslut på så vis att det istället är en representant från Bygdegårdarna som ska adjungeras till Föreningens styrelsemöten. Föreningen har senare uppgett att en representant från Bygdegårdarna varit adjungerad vid Föreningens styrelsemöten under året sedan i våras.

Föreningen har vid flera tillfällen efter mars begärt att förvaltningen ska betala ut det bidrag för vilket utbetalning stoppats. En mer formell begäran från Föreningen om att utbetala för 2022 kvarvarande bidrag inkom till förvaltningen 2022-09-14 från Föreningens juridiska ombud (se bifogat beslutsunderlag). Förvaltningen har vid flera tillfällen däribland genom e-post till Föreningen 2022-03-22 samt 2022-06-22 informerat Föreningen om att nämndens tidigare beslut med villkoret att en representant från Riksorganisationen ska adjungeras till Föreningens styrelsemöten fortsatt gäller till dess att nämnden eventuellt omprövar tidigare beslut. Samma besked har även lämnats till Föreningens juridiska ombud i september, med ytterligare information om att nämnden avser behandla ärendet under oktober månad.

Förvaltningen menar sammantaget att det är klarlagt att Föreningen varit fullt medveten om det uppställda villkoret och dess innebörd under hela processen och trots detta brutit mot villkoret. Förvaltningen är vidare av uppfattningen att det fanns goda skäl till att det aktuella villkoret beslutades om från början med bakgrund av de problem som tidigare granskningar visat fanns hos Föreningen. Det är dessutom förvaltningens uppfattning att det fanns goda skäl till att just Riksorganisationen var en del i det uppställda villkoret. Riksorganisationen är samorganisation för fler av Malmös Folkets Hus föreningar och förvaltningen har kunskap om dess kompetens och resurser. Ett särskilt viktigt skäl var vidare att Riksorganisationen haft Föreningen som medlem en längre tid och på så vis hade den nödvändiga historiken för att på ett effektivt sätt kunna utgöra ett stöd åt Föreningen kring i annat ekonomiska frågor och arbetsgivarfrågor.

Förvaltningen menar inte att Bygdegårdarna inte skulle vara en kompetent organisation, men med bakgrund av det ovan angivna finner förvaltningen inte att Bygdegårdarna går att likställa med Riksorganisationen i det aktuella ärendet på så vis att det finns skäl för nämnden att ompröva tidigare beslut. Istället är det förvaltningens förslag att nämnden ska bekräfta tidigare beslut och därigenom förvaltningens stoppade utbetalning.

Nuvarande arbetssätt är att bidrag enligt bidragsmodellen utbetalas i förväg samt att det sker kvartalsvis. Utbetalning av bidrag till Föreningen för årets första kvartal gjordes i januari. Eftersom Föreningen enligt ovan beskrivet inte uppfyllt uppställt villkor väcks även frågan om Föreningen ska återbetala redan utbetalt belopp. Förvaltningen finner dock skäl för att nämnden inte ska besluta om återbetalning. Under delar av årets första kvartal pågick trots allt ett arbete med att finna lösningar för att adjungera en representant från Riksorganisationen till Föreningens styrelsemöten. Ett krav om återbetalning skulle vidare riskera att gå ut över de hyresgäster, många gånger små ideella föreningar, som har Föreningen som hyresvärd. Med anledning av det föreslår förvaltningen inte att nämnden ska besluta om att återkräva redan utbetalt belopp.

Bedömningen av 2023 års bidrag

Föreningen har 2022-08-31, samt med senare kompletteringar, inkommit med ansökan om bidrag för 2023 enligt bidragsmodellen.

Tidigare granskningar, vilka beskrivits ovan, har kunnat konstatera att Föreningen inte är en stabil och solid förening. Förvaltningen har granskat bland annat ansökningar, årshandlingar och styrelseprotokoll som lämnats in till förvaltningen. Det finns fortfarande brister och frågor med

hänvisning till Föreningens administration, ekonomi och fastighetsansvar. Förvaltningen har också haft frågor till Föreningen gällande anställningar och uppdragstagare under våren 2022. Föreningen har två huvudsakliga större hyresgäster, vilka tillsammans står för en stor del av Föreningens hyresintäkter. De aktuella hyresgästerna är Glokala folkhögskolan samt Kastanjeskolan. Förvaltningen kan konstatera att den omförhandling av hyresavtal som pågått under flera år mellan Föreningen och Glokala folkhögskolan inte har lett till att parterna kommit överens. Glokala folkhögskolan kommer därför lämna Föreningens lokaler 2022-12-31 och vad förvaltningen känner till finns ingen hyresgäst som omgående kommer överta de aktuella lokalerna, vilket får antas komma påverka Föreningens ekonomi och möjligheter att bedriva sin verksamhet på ett negativt sätt. Det är förvaltningens uppfattning att relationen mellan Föreningen och Glokala Folkhögskolan under en längre tid varit ansträngd, vilket inverkat på möjligheterna att komma överens om ett hyresavtal. Förvaltningen har under våren 2022 dessutom mottagit en skrivelse från Kastanjeskolans ledning som uttrycker stort missnöje med Föreningen som hyresvärd. Förvaltningen ser det som mycket problematiskt att Föreningen har ett så lågt förtroende hos sina två största hyresgäster.

Malmö stads servicenämnd genom stadsfastigheter, som är föreningens hyresvärd, har under flera år framfört krav på föreningen att uppvisa att de har giltigt bygglov för föreningens andrahandsuthyrning till Kastanjeskolan som avser just skolverksamhet. Befintligt bygglov omfattar inte skolverksamhet för barn utan endast föreningsverksamhet inklusive utbildning för vuxna. Information från stadsfastigheter 2022-09-06 visar att Föreningen ännu ej på ett korrekt sätt fullfört ansökan om bygglov. Därför finns heller ännu inte någon uppfattning om vilka kostnader som Föreningen kan behöva täcka för förändrade krav på lokalanpassningar. Att Föreningen ännu inte på ett korrekt ansökt om bygglov trots stöd och påminnelser från kommunen menar förvaltningen är högst bekymmersamt och visar på en oförmåga från Föreningen att bedriva en god verksamhet som hyresvärd.

Förvaltningen ser vidare allvarligt på att Föreningen under 2021 inkom med felaktigt intyg på anställd personal samt att Föreningen inte informerade förvaltningen om sin förändrade personalsituation. Återbetalning av utbetalt bidrag har under 2022 skett, vilket är positivt. Det inträffade visar dock menar förvaltningen ytterligare på ett problematiskt mönster i Föreningens förmåga att utgöra en seriös aktör som kan bedriva en god mötesplats för Malmös föreningsliv.

Förvaltningen kan också konstatera, vilket beskrivits ovan, att Föreningen under en längre tid avvikit i förhållande till övriga Folkets Hus föreningar när det gäller dialogen och samarbetet med Riksorganisationen. Det gällde redan innan Föreningen beslutade om utträde ur Riksorganisationen. Att Föreningen under en längre tid valt att inte utnyttja stödet från sin samorganisation är i förvaltningens mening problematiskt. Problematisk är också informationen om att Föreningen uteslutits från Riksorganisationen med anledning av obetalda medlemsavgifter och misskreditering av Riksorganisationen i offentliga sammanhang, vilket inte framstår som ett seriöst agerande.

Det är förstås valfritt för Föreningen att vara medlem i vilken samorganisation de vill, eller inte vara medlem i någon. Föreningens val kan däremot komma att få konsekvenser för Föreningens möjligheter att få offentliga bidrag vilket beskrivits under avsnittet kring 2022 års bidrag. Att Föreningen, trots nämndens beslutade villkor, valde att byta samorganisation utan att i förväg stämma av detta med kommunen, menar förvaltningen tyder på en bristande seriositet, särskilt i förhållande till kommunen som bidragsgivare.

Sammantaget är förvaltningens bedömning att Föreningens brister som beskrivits i detta avsnitt totalt sett i hög utsträckning går ut över Föreningens möjligheter att skapa en bra mötesplats för Malmös föreningsliv i behov av att hyra lokaler. Förvaltningen menar att Föreningen i dagsläget i det stora hela inte kan anses uppfylla bidragets grundläggande syfte. Eftersom det grundläggande syftet inte uppfylls kan Föreningen inte heller bli bidragsberättigad enligt bidragsmodellen. Förvaltningen föreslår därför att nämnden avslår ansökan om bidrag för 2023 i enlighet med lämnat beslutsförslag.

Bidragsmodellen framöver

Nämnden beslutade 2021-04-28 § 63 (se bifogat beslutsunderlag) att ge förvaltningen i uppdrag att göra en översyn av nuvarande bidragsmodell. Det arbetas med denna översyn och förvaltningen avser lämna ett förslag kring en reviderad bidragsmodell senast under 2023.

Ansvariga

Johan Hermansson Direktör